

SZÁRSZÓ 2011

Minden jó szándékú ember figyelmét szeretnénk ma arra irányítani Magyarország határain belül és azon kívül, hogy az ország hasonlóan határhelyzetben van most is, a 21. század elején, mint volt 1942-ben és 1943-ban, amikor az akkori magyar értelmiség színe-java gondolkozott itt, a balatonszárszói református ifjúsági táborban a magyar társadalom jövőjéről. Bennünket, az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem és a Magyar Pax Romana tagjait, keresztény értelmiségieket, akik Húsvét hetében tartottuk 6. ökumenikus találkozóinkat nem csak elkötelezettségünk, de itt eleink is arra készítetnek, hogy felemeljük szavunkat.

Mi is a magunk és gyermekeink jövőjére kívánunk tekinteni. A magyar társadalom jelenéről és közelmúltjáról szóló elemzések számunkra azt jelentik: ideje van a cselekvésnek. Nem a panaszkodásnak, nem a pusztá tiltakozásnak, hanem a munkának van itt az ideje. A magyar társadalom szétesettsége, a társadalom legkülönbözőbb csoportjainak egymás ellen feszülése, immáron a továbblépés, a felemelkedés legfőbb akadályává vált. És semmi reményünk, hogy ez spontán módon megoldódik. Az együttes cselekvésnek, a kollektív erőfeszítésnek pedig ugyanez a megosztottság az akadály: az egész közép-kelet európai térségben tapasztalható értékvesztés. Ezen kell változtatnunk.

Ezért mindent meg kell tennünk egy olyan magatartás társadalmi méretű elterjesztéséért, amely a Másik meghallgatásával, törekvéseinek komolyan vételével, őszinte és egyetértésre törekvő megvitatásával kezdődik és ennek állhatatos, soha nem lankadó akarásával folytatódik (például az évszázadokon át elhallgatott, fel nem dolgozott problémák feltárásával). És ez a folyamat nem szakadhat meg. Erről a megtorpanásokkal szaggatott útról letérni: hűtlenség. Pontosabban: letérnem róla hűtlenség, mert magunkon kell kezdenünk, sőt: magamon kell kezdenem, nem pedig másoknak adott tanácsokkal. Mindannyiunknak személyesen és közösségeinkkel együtt kell részt vennünk ebben.

Támpontokat, természetesen, találhatunk ehhez a törekvéshez, nevezhetjük ezt szolidaritásnak is, de most az ökumené eszméjére és gyakorlatára hívjuk fel mindannyiunk figyelmét. Erre a keresztény törekvésre, amely azt célozza, hogy a különböző keresztény egyházak és felekezetek törekedjenek az egységre. Ami sokfélét jelenthet a közös cselekvéstől az együttműködésen át a szervezeti egyesülésig számtalan közbülső állomással. Az ökumené több mint száz éves tapasztalata, a benne megmutatkozó igyekezet és a vele kapcsolatban feltárható kudarcok mind-mind segítenek mindannyiunknak a magyar társadalom szétszakítottságainak leküzdésében. Egyszerűen azzal, hogy mintát mutat fel, segít elkerülni utóbb nyilvánvalónak mutatózó zsákutcákat. Meggyőződésünk, hogy Magyarországon éppen erre van most szükségünk: a sokféleségben is megnyilvánuló egységre. Ezért újra össze kell hívni egy nemzeti kerekasztalt dolgaink megbeszélésére. Erre hívunk fel!

Ifj. Bibó István, Varga Pál az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem és Horányi Özséb a Magyar Pax Romana nevében